

CENTRALE TOETSINGSCOMMISSIE

JAARVERSLAG 2003

Landelijk Parket / Centrale Toetsingscommissie
Postbus 395
3000 AJ Rotterdam
tel. 010-4966700 / 6708
fax 010-4966011

© Centrale Toetsingscommissie, Rotterdam

Alle rechten voorbehouden. Niets van deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de Centrale Toetsingscommissie.

Voorwoord

In 2003 werd 55 maal het advies van de Centrale Toetsingscommissie gevraagd. In dat jaar werden 36 opsporingsonderzoeken voor het eerst ter toetsing aan de commissie voorgelegd; de overige adviezen werden uitgebracht in onderzoeken die al eerder werden getoetst. Het gaat in alle gevallen om onderzoeken waarin de toepassing van bijzondere opsporingsbevoegdheden door de officier van justitie werd verlangd.

In het jaarverslag is naast een cijfermatig overzicht ook een selectie opgenomen van de adviezen die de Centrale Toetsingscommissie aan het College van procureurs-generaal of – in de collegiale sfeer – aan officieren van justitie heeft uitgebracht. In het belang van de opsporing in de desbetreffende zaken en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van de verdachten zijn de adviezen niet integraal in het jaarverslag weergegeven. De belangrijkste overwegingen zijn geanonimiseerd en met instemming van de behandelend officier van justitie opgenomen. Naast het advies van de Centrale Toetsingscommissie wordt in voorkomende gevallen ook telkens het besluit van het College van procureurs-generaal vermeld. Het oordeel van de minister van Justitie ontbreekt, nu in het verslagjaar geen zaken, waarin de Centrale Toetsingscommissie een advies heeft uitgebracht, ter goedkeuring zijn doorgeleid naar de minister.

Rotterdam, 29 maart 2004

voorzitter Centrale Toetsingscommissie

Inhoudsopgave

1 Inleiding

1.1 Taak van de Centrale Toetsingscommissie	7
1.2 Samenstelling	7

2 Toetsingszaken

2.1 Vergaderingen	11
2.2 Aard van de spoedtoetsingen	12
2.3 Aantal getoetste zaken	13
2.4 Herkomst van de zaken	14
2.5 Getoetste bevoegdheden	15
2.6 Aard van de getoetste zaken	18
2.7 Afdoening van de zaken	18
2.8 Doorlooptijden oude zaken	19

1 Inleiding

1.1 Taak van de Centrale Toetsingscommissie

De Centrale Toetsingscommissie, samengesteld uit leden van het openbaar ministerie en de politie, is een intern adviesorgaan van het openbaar ministerie. De commissie adviseert het College van procureurs-generaal omtrent de voorgenomen inzet van een aantal bijzondere opsporingsbevoegdheden en –methodieken, daaronder begrepen toezeggingen aan getuigen in strafzaken. Het College neemt de uiteindelijke beslissing omtrent de toelaatbaarheid van ter toetsing voorgelegde opsporingsbevoegdheden en -methoden en de voorwaarden waaronder deze mogen worden toegepast. De commissie geeft het College voorts in voorkomende gevallen gevraagd en ongevraagd advies op het terrein van de bijzondere opsporingsbevoegdheden. Daarnaast vinden er collegiale toetsingen plaats, waarin het advies van de commissie door officieren van justitie vrijblijvend wordt ingewonnen en de zaak niet wordt voorgelegd aan het College van procureurs-generaal.

1.2 Samenstelling

De commissie bestaat uit veertien leden. De samenstelling van de commissie is als volgt:

- twee hoofdofficieren van justitie;
- drie advocaten-generaal;
- vijf officieren van justitie;
- vier vertegenwoordigers van de politie.

De commissie wordt bijgestaan door twee secretarissen.

De commissie is onderverdeeld in twee kamers, waarvan een hoofdofficier van justitie als voorzitter fungeert. De hoofdofficier van het Landelijk Parket is naast voorzitter van een van deze twee kamers tevens voorzitter van de voltallige commissie.

De leden van de commissie worden door het College van procureurs-generaal benoemd voor een termijn van vier jaren. De voorzitter, de plaatsvervangend voorzitter en de officier van justitie bij het Landelijk Parket belast met de portefeuille infiltratie worden voor onbepaalde tijd benoemd.

In januari 2003 bestond de commissie uit de volgende personen:

- [REDACTED] Landelijk Parket (voorzitter);
- [REDACTED] Arrondissementsparket Maastricht (plv. voorzitter);
- [REDACTED] Ressortparket Amsterdam;
- [REDACTED] Ressortparket Den Haag;
- [REDACTED] Ressortparket Den Bosch;
- [REDACTED] Arrondissementsparket Zwolle;
- [REDACTED] Landelijk Parket;
- [REDACTED] Arrondissementsparket Leeuwarden;
- [REDACTED] Arrondissementsparket Rotterdam;
- [REDACTED] Arrondissementsparket Amsterdam;
- [REDACTED] Instituut voor Criminaliteitsbeheersing en Recherchekunde;
- [REDACTED] Regiopolitie Brabant-Noord;
- [REDACTED], Korps Landelijke Politiediensten;
- [REDACTED], Regiopolitie Rotterdam-Rijnmond.

De commissie werd bijgestaan door de secretarissen:

- [REDACTED] Landelijk Parket;
- [REDACTED] Landelijk Parket.

In de loop van het verslagjaar zijn de leden [REDACTED] en [REDACTED] na het verstrijken van de benoemingstermijn afgetreden. Ter vervanging van [REDACTED] is [REDACTED] (recherche-officier van justitie bij het Arrondissementsparket Den Haag) per 1 januari 2004 door het College van procureurs-generaal benoemd. [REDACTED] werd vervangen door [REDACTED] (hoofd Unit Noord en Oost Nederland van de Nationale Recherche), die per 1 juni 2003 werd benoemd.

2 Toetsingszaken

2.1 Vergaderingen

De commissie vergadert in de regel om de twee weken, waarbij officieren van justitie de voorgenomen toepassing van bijzondere opsporingsbevoegdheden ter toetsing aan de commissie kunnen voorleggen. Daarnaast bestaat de mogelijkheid tot het entaineren van een spoedprocedure. Deze spoedprocedure kan worden gevolgd, indien in het belang van het onderzoek op korte termijn een besluit van het College van procureurs-generaal wordt verlangd en de reguliere vergadering om die reden niet kan worden afgewacht.

De commissie is in het verslagjaar 38 maal bijeengekomen voor de toetsing van een of meer zaken. Het aantal reguliere toetsingsvergaderingen bedroeg 19, waarin in het totaal 34 verzoeken om toestemming voor de toepassing van een bijzondere opsporingsbevoegdheid werden behandeld. Verder heeft de commissie 19 maal vergaderd in het kader van een spoedprocedure, waarin in het totaal 21 verzoeken werden getoetst. In het totaal is derhalve 55 maal het advies van de commissie gevraagd.

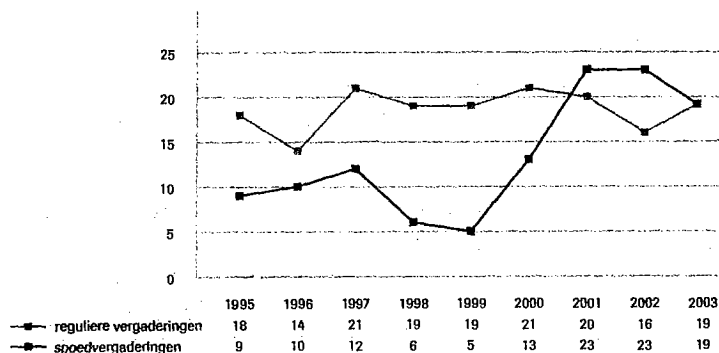
Daarnaast heeft de commissie 3 maal plenair vergaderd. In de plenaire vergaderingen komen onder andere beleidsmatige aspecten aan de orde, worden grootschalige of complexe onderzoeken geëvalueerd en wordt actuele jurisprudentie besproken.

Samenvattend:

- 38 toetsingsvergaderingen, waarvan
 - 19 reguliere toetsingsvergaderingen
 - 19 vergaderingen in het kader van een spoedprocedure
- 3 plenaire vergaderingen.

In het verslagjaar is het aantal toetsingsvergaderingen nagenoeg gelijk gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar. Het aantal reguliere vergaderingen is enigszins toegenomen, terwijl het aantal vergaderingen in het kader van een spoedprocedure wat is afgenomen. Voor het eerst is het aantal spoedvergaderingen gelijk aan het aantal reguliere vergaderingen.

Schematisch gezien ziet het verloop over de afgelopen jaren er als volgt uit:

2.2 Aard van de spoedtoetsingen

Anders dan in 2002 oversteeg het aantal verzoeken dat in een reguliere vergadering werd getoetst (34) het aantal verzoeken dat in het kader van een spoedprocedure werd getoetst (21). De spoedtoetsingen betroffen de voorgenomen toepassing van de volgende opsporingsbevoegdheden:

- opnemen van vertrouwelijke communicatie met een technisch hulpmiddel in een woning of een daaraan gelijk te stellen ruimte;
- politieke infiltratie, daaronder begrepen pseudokopen in het kader van een infiltratietraject;

- politieke stelselmatige informatie-inwinning en
- afzien van inbeslagname van verboden gevaarlijke of schadelijke stoffen.

2.3 Aantal getoetste zaken

Het komt voor dat in één zaak meermaals een toetsing van een bijzondere opsporingsbevoegdheid plaatsvindt (zgn. vervolgoetsingen). Zo wordt gedurende een politiek infiltratietraject herhaaldelijk – in de regel steeds na drie maanden – de voortgang van het traject getoetst. Voor pseudokopen die in de context van een infiltratietraject worden uitgevoerd, dient afzonderlijk de toestemming van het College van procureurs-generaal te worden verkregen. Ook komt het voor dat toestemming wordt verleend voor het opnemen van vertrouwelijke communicatie gedurende een bepaalde termijn en de officier van justitie vervolgens toestemming vraagt deze termijn te verlengen. Ten slotte komt het voor dat in één zaak – op verschillende tijdstippen – de inzet van uiteenlopende opsporingsbevoegdheden wordt getoetst.

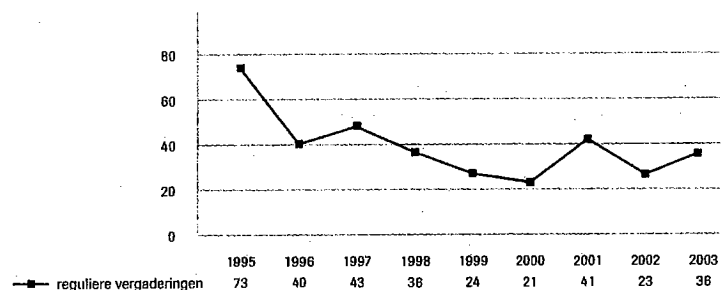
Het aantal getoetste zaken kan worden onderverdeeld naar:

- nieuw aangemelde zaken
- vervolgoetsingen in deze nieuw aangemelde zaken en
- lopende zaken uit 2002 of voorgaande jaren die eveneens aan een vervolgoetsing werden onderworpen.

In aantallen:

a) nieuw aangemelde zaken	36
b) vervolgoetsing uit hetzelfde jaar (2003)	14
c) vervolgoetsing voorgaande jaren (2002)	5

Het aantal nieuw voorgelegde toetsingszaken over de voorgaande jaren ziet er schematisch als volgt uit:

Vanwege de zgn. doorlichtingsactie in 1995, waarin nog lopende zaken uit voorgaande jaren werden getoetst, is het aantal getoetste zaken in 1995 relatief hoog.

2.4 Herkomst van de zaken

Door de hoofdofficieren van justitie van de verschillende parketten is in het verslagjaar het volgende aantal nieuwe zaken ter (collegiale) toetsing aangeboden.

Alkmaar	1	Leeuwarden	0
Amelo	0	Maastricht	3
Amsterdam	5	Middelburg	1
Arnhem	1	Roermond	2
Assen	0	Rotterdam	3
Breda	2	Utrecht	3
Dordrecht	0	Zutphen	0

's-Gravenhage	3	Zwolle / Lelystad	1
Groningen	0	Functioneel Parket	1
Haarlem	0	Landelijk Parket	5
's-Hertogenbosch	4	Nederlandse Antillen*	1

*) Voor de Nederlandse Antillen geldt niet de verplichting de voorgenomen toepassing van bepaalde bijzonder opsporingsbevoegdheden ter toetsing voor te leggen aan de CTC. In de hier bedoelde zaak werd dan ook een collegiaal advies van de CTC ingewonnen.

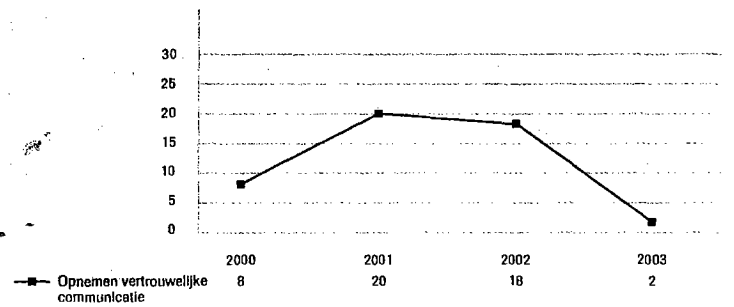
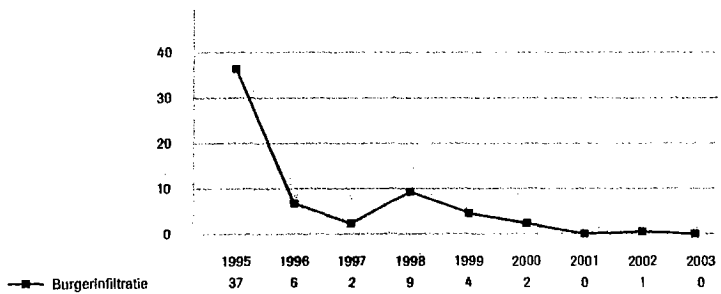
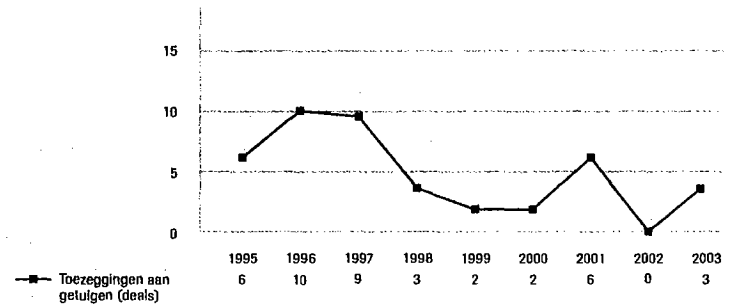
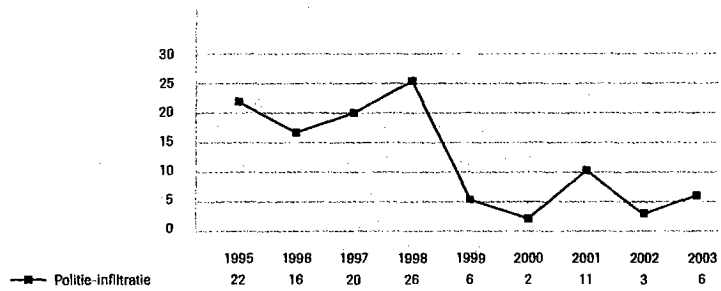
In slechts 1 van de 36 zaken werd de toestemming van het College van procureurs-generaal verzocht in het kader van een inkomend buitenlands rechtshulpverzoek.

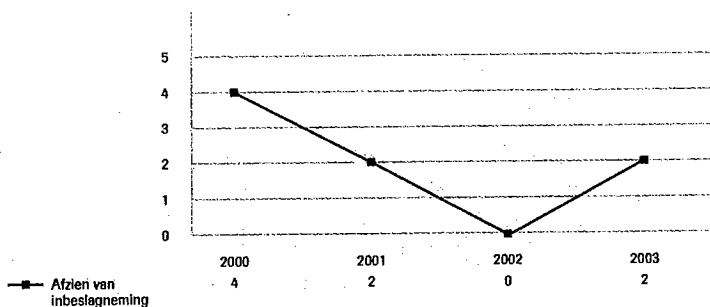
2.5 Getoetste bevoegdheden

In de 36 nieuw ter toetsing aangeboden zaken ging het, ten tijde van de eerste toetsing in die zaken, om de voorgenomen toepassing van de volgende bevoegdheden:

- Opnemen vertrouwelijke communicatie	24
- Politieïle infiltratie	6
- Toezegging aan een getuige	3
- Afzien van inbeslagneming	2
- Politieïle stelselmatige informatie-inwinning	1

Hierna wordt met behulp van grafieken het aantal getoetste opsporingsbevoegdheden over de periode 1995-2003 schematisch weergegeven. Nu het opheffen van vertrouwelijke communicatie met een technisch hulpmiddel eerst sinds 1 februari 2000 is toegestaan, zijn ten aanzien van deze bevoegdheid alleen de cijfers opgenomen die betrekking hebben op dat jaar en de daaropvolgende jaren. Ook het afzien van inbeslagneming heeft op die datum een wettelijke grondslag gekregen; ook hiervan zijn de cijfers met betrekking tot de periode 2000-2003 opgenomen.

2.6 Aard van de getoetste zaken

De verzoeken die in het verslagjaar aan de CTC werden voorgelegd, hadden betrekking op onderzoeken naar de volgende strafbare feiten:

- moord / doodslag	18
- invoer / vervaardiging / handel verdovende middelen	9
- brandstichting / teweegbrengen ontploffing	2
- diefstal met geweldpleging	1
- wederrechtelijke vrijheidsberoving	1
- zware mishandeling	1
- afpersing	1
- omkoping	1
- handel in merkvervalste medicijnen	1
- valsheid in geschrifte	1

2.7 Afdoening van de zaken

De 36 nieuw aangemelde zaken werden, nadat de zaak voor het eerst aan de commissie ter toetsing werd voorgelegd, als volgt afgedaan:

- 25 maal werd door het College van procureurs-generaal, overeenkomstig het positieve advies van de CTC, toestemming verleend;
- 1 maal werd door het College toestemming onthouden, overeenkomstig het negatieve advies van de CTC;
- 5 maal heeft de betrokken hoofdofficier van justitie de zaak, na het voorgenomen negatieve advies van de commissie, teruggenomen voordat deze aan het College werd voorgelegd;
- 1 maal werd een zaak tijdens de toetsing ingetrokken door de behandelend officier van justitie;
- 4 maal heeft de CTC een collegiaal advies uitgebracht, dat niet werd doorgeleid naar het College.

2.8 Doorlooptijden

Zoals vermeld in paragraaf 2.3 zijn in het verslagjaar 36 nieuwe zaken ter toetsing aangemeld; daarvan zijn er 5 in datzelfde jaar in het kader van een vervolgotoetsing meer dan één keer aan de commissie voorgelegd. De verzochte toestemming betrof de voortgezette toepassing van een opsporingsbevoegdheid waarvoor reeds eerder toestemming was verleend, dan wel de voorgenomen toepassing van een andere bevoegdheid. Van de zaken die in het verslagjaar voor het eerst zijn voorgelegd werden:

- 31 zaken 1 keer getoetst
- 2 zaken 2 keer getoetst
- 2 zaken 4 keer getoetst
- 1 zaak 7 keer getoetst.

Daarnaast hebben in het verslagjaar vervolgotoetsingen plaatsgevonden in 2 zaken die reeds in het voorgaande jaar (2002) voor het eerst aan de CTC zijn voorgelegd. Eén van die zaken werd in het verslagjaar nog 2 maal ter toetsing voorgelegd, de andere 3 maal. Laatstgenoemde zaak werd in 2002 en 2003 in het totaal 10 keer getoetst.